

Kouvola-Kuopio nopeudennosto, ratasuunnitelma

Yleisötilaisuudet 2.-5.3.2026
Pieksämäki, Mikkeli, Hirvensalmi,
Mäntyharju, Kouvola

Väylävirasto
Trafikledsverket

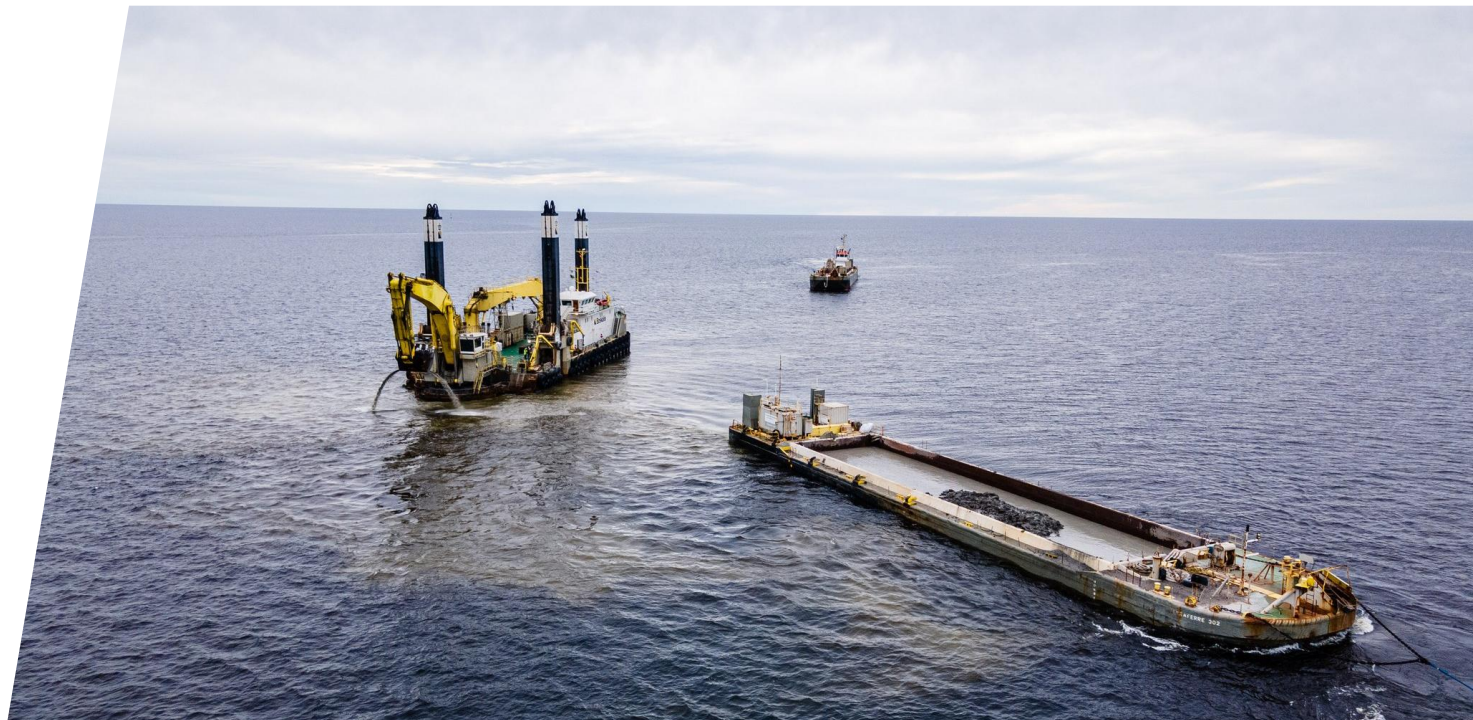
Euroopan unionin
osarahoittama

Väylävirasto / Ratasuunnitelma

Mitä Väylävirasto tekee?

- Väylävirasto vastaa valtion maanteiden, rautateiden ja vesiväylien suunnittelusta, rakentamisesta ja kunnossapidosta.
- Väylävirasto vastaa liikennejärjestelmän suunnittelusta (eri kulkutapojen yhteensovittaminen) yhteistyössä mm. Elinvoimakeskusten, kuntien, maakuntien liittojen ja kaupunkiseutujen kanssa.
- Lisätietoa Väylävirastosta saat verkkosivuiltamme vayla.fi

Yleisesti ratasuunnittelusta

- Ratahankkeen suunnitteluvaiheet ja eteneminen
- Mikä on ratasuunnitelma ja mitä varten suunnitelma tehdään?
- Mikä on rautatien suoja-alue?
- Mikä on ratatoimitus?

Liikenneinfrahankkeen eteneminen

Väylävirasto
Trafikledsverket

YVA

Selvitykset

- Selvitykset vaikutuksista ja tarpeista

Maakuntakaava

Maakunnan liitto laatii

Laki liikennejärjestelmästä ja maanteistä sekä ratalaki säätelevät

Yleissuunnitelma

- Maakunta- ja yleiskaavan mukainen

Yleiskaava

Kunta laatii ja hyväksyy

Tie-/ratasuunnitelma

- Asemakaavan mukainen
- Lunastusoikeus

Asemakaava

Kunta laatii ja hyväksyy

Rakentamissuunnitelma

Rakentaminen

Investointipäätös

Käyttö ja kunnossapito

Suunnittelun kesto

1-2 VUOTTA

2-4 VUOTTA

2-4 VUOTTA

1-2 VUOTTA

2-4 VUOTTA

Hankinta suunnitteluvaiheiden välissä vie isommissa hankkeissa n. 1-2 vuotta.

Mikä on ratasuunnitelma?

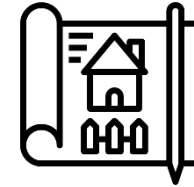
- **Ratasuunnitelmassa vastataan mm. seuraaviin kysymyksiin:**

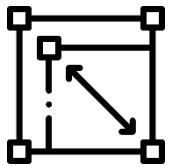
Minne tarkalleen
ottaen rakennetaan?

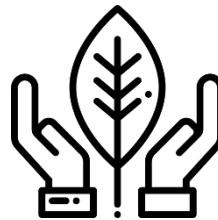
Miten rautatie vaikuttaa luontoon,
meluun, tärinään, pohjaveteen,
rakennuksiin ja ihmisiin?

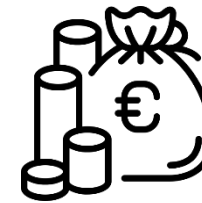
Mitä alueita tai rakennuksia
on lunastettava rakentamista
varten?

Miten paljon tilaa tarvitaan
rakentamisen aikana?

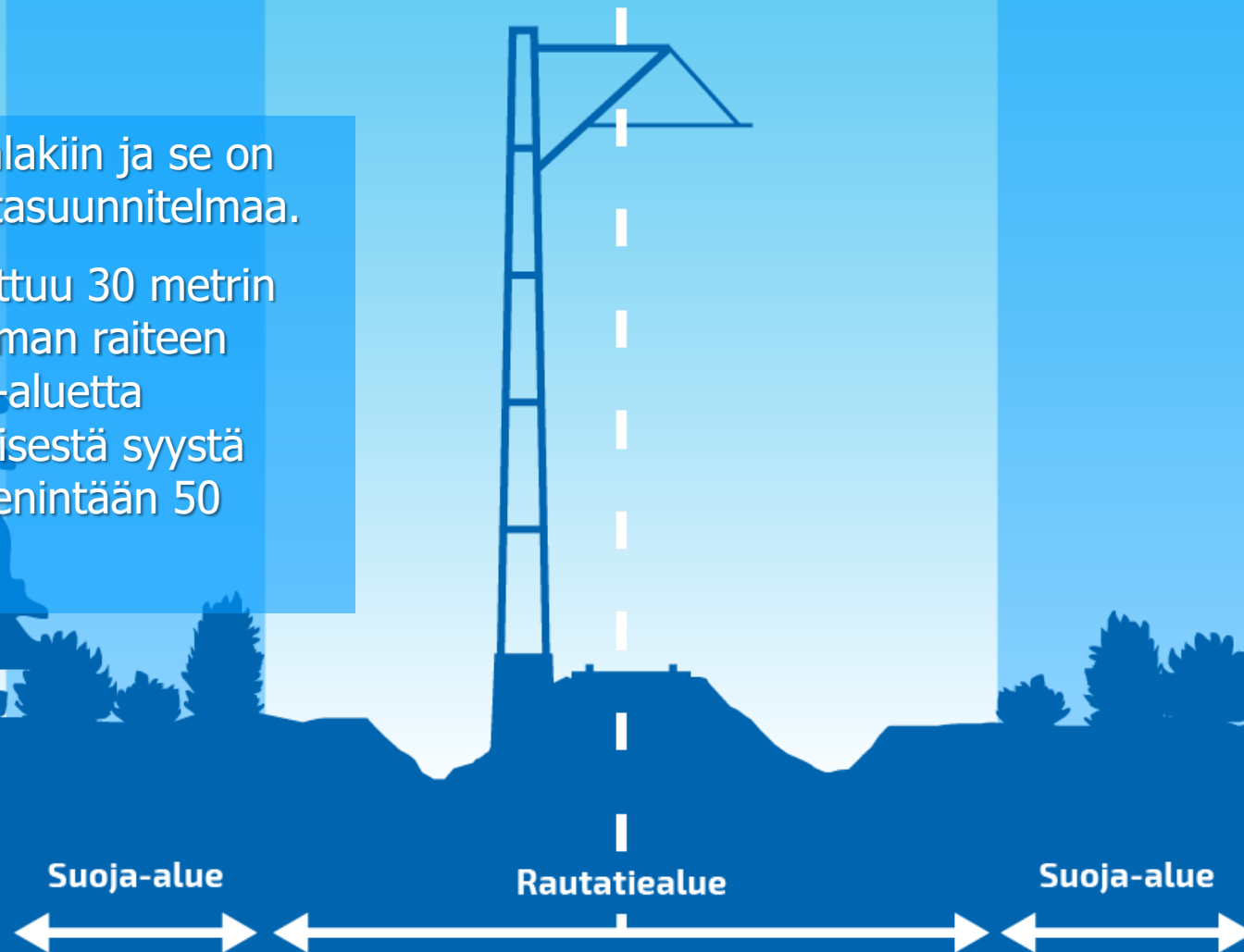
Miten rakentamisen ja
junaliikenteen haitallisia
vaikutuksia poistetaan tai
vähennetään?

Paljon rakentaminen
maksaa?

Mikä on rautatien suoja-alue?

- Suoja-alue perustuu ratalakiin ja se on voimassa myös ilman ratasuunnitelmaa.
- Rautatien suoja-alue ulottuu 30 metrin etäisyydelle radan uloimman raiteen keskilinjasta, jollei suoja-aluetta ratasuunnitelmassa erityisestä syystä supisteta tai laajenneta enintään 50 metriseksi.

Mitä rautatien suoja-alue tarkoittaa käytännössä?

- Suoja-alue käy ilmi ratasuunnitelmasta: se on merkitty suunnitelmakartalle.
- Rautatiealueen ulkopuolista aluetta, joka on kiinteistön omistajan/ haltijan omistuksessa/hallinnassa (ei lunasteta)
- Väylävirastolla on turvallisuuden sitä vaatiessa oikeus poistaa suoja-alueelta kasvillisuutta tai rajoittaa kasvillisuuden korkeutta. Kasvillisuuden poistoista ilmoitetaan erikseen.
- Suoja-alueella ei saa pitää sellaista rakennusta, varastoa, aitaa tai muuta rakennelmaa tai laitetta, josta tai jonka käytöstä voi aiheutua vaaraa tie- tai rautatieliikenteen turvallisuudelle taikka haittaa radanpidolle. Ei koske olemassa olevia rakennuksia.
 - Esim. leikkimökki suoja-alueella lähtökohtaisesti OK, korkea rakennelma kuten masto taas ei.
- Suoja-alueella maanpinnan muotoilu, ojitus ja kaivuutyöt tulee tehdä niin että niistä ei aiheudu vaaraa tai haittaa radanpidolle tai rautatieliikenteelle.
- Tarkemmin aiheesta <https://vayla.fi/vaylista/rataverkko/rautatien-suoja-alue>

Mikä on ratatoimitus?

- Ratatoimitus on lunastustoimitus, jossa lunastetaan rautatien rakentamista varten tarvittavat alueet ja oikeudet ratasuunnitelman perusteella sekä määrätään korvaukset.
- Väylävirasto voi hakea ratatoimitusta Maanmittauslaitokselta, kun ratasuunnitelma on hyväksytty. Ratatoimitus aloitetaan ennen rakentamisen aloittamista ja se jatkuu rakentamisen aikana.
- Ratatoimituksen suorittaa puolueeton lunastustoimikunta (toimitusinsinööri ja kaksi uskottua miestä). Toimituksen osapuolia ovat rataverkon haltija (Väylävirasto) ja muun muassa maanomistajat.

Mikä on ratatoimitus?

- Ratasuunnitelmassa osoitetut alueet ja oikeudet otetaan Väyläviraston haltuun ratatoimituksen alkukokouksen yhteydessä tai toimituksessa määrättynä ajankohtana. Rakentaminen voidaan aloittaa haltuunoton jälkeen.
- Ratatoimituksessa käsitellään korvaukset lunastuksesta aiheutuvista taloudellisista menetyksistä, kuten lunastettavan alueen maapohjasta, meluhaitasta ja kiertohaitasta. Korvaukset määrää lunastustoimikunta pääsääntöisesti viran puolesta ilman eri vaatimusta.
- Ratatoimituksessa tehtyihin päätöksiin voi hakea muutosta maaoikeudelta.

Mikä on työnaikainen haltuunotto?

- Rakentamista varten tarvittava alue, esimerkiksi:
 - Työmaa-alueet ja työnaikaset varastot ja läjitysalueet, työmaakopit
 - Kulkuyhteydet
- Esitetään ratasuunnitelmassa ja otetaan haltuun tarpeen mukaan ratatoimituksessa rakentamisen käynnistyessä
 - Ratatoimituksessa käsitellään korvaukset haltuunotosta aiheutuvista taloudellisista menetyksistä
- Alue palautetaan rakentamisen valmistuttua takaisin kiinteistön omistajan käyttöön.

A photograph of a train moving through a winter forest. The train consists of several flatcars, each loaded with tall, thin, vertical poles. The poles are painted in alternating green and blue sections. The forest is covered in snow, with evergreen trees heavily laden with white snow. The ground is a smooth, snow-covered path. The sky is a pale, overcast white. A semi-transparent blue banner is overlaid across the middle of the image, containing the text 'Kouvola-Kuopio ratasuunnitelmat' in white.

Kouvola-Kuopio ratasuunnitelmat

KOUVOLA-KUOPIO NOPEUDENNOSTO

Väylävirasto
Trafikledsverket

Kouvola-Kuopio kehittämisen kokonaisuus

1. Hillosensalmi – Kuopio

- Nopeuden nosto ja tasoristeysten poistot (4 kpl)
 - Tervalahdi, Lamminmäki, Nuuvi-Suihkola

Euroopan unionin
osarahoittama

2. Kouvola – Selänpää

- Nopeuden nosto ja tasoristeysten poistot (3 kpl)
 - Tasoristeysten poistot: Törrö, Selänpää ja Konka

Euroopan unionin
osarahoittama

3. Liikennepaikat

- **Vuohijärven liikennepaikan kehittäminen, Kouvola**
- Otavan liikennepaikan kehittäminen, Mikkeli
- Markkalan toinen sivuraide, Suonenjoki
- Kurkimäen vetoraide, Kuopio

Esiteltävät Kouvola-Kuopio ratasuunnitelmat

- Kouvola-Kuopio nopeudennosto ratasuunnitelma, Kouvola, Mäntyharju, Hirvensalmi, Mikkeli, Pieksämäki, Suonenjoki, Kuopio (VÄYLÄ/5898/04.01.01/2024)
 - Kaarreoikaisut
 - Tervalahden ja Lamminmäen tasoristeysten poistot
 - Myöhemmin keväällä esitellään Nuuvi-Suihkolan tasoristeysten poistot, Suonenjoki
- Vuohijärven liikennepaikka, ratasuunnitelma; Kouvola (VÄYLÄ/7358/Vv-04.02.02/2025)
 - Etelä- ja pohjoisen vaihteen muutos
- Hankkeesta on laadittu vuonna 2023 Kouvola–Kuopio-radan peruskorjaus- ja kehittämistarpeiden selvitys ja hankearviointi ([linkki selvitykseen VJ 54/2023](#))

Yleisötilaisuudet

- ma 2.3. klo 17-19 **Pieksämäki**
- ti 3.3. klo 17-18.45 **Mikkeli**
- ke 4.3. klo 16-17.30 **Hirvensalmi**
- ke 4.3. klo 18.30-20 **Mäntyharju**
- to 5.3. klo 17-19 **Kouvola**
+ **Vuohijärven** liikennepaikan ratasuunnitelma
- **Suonenjoki**, Nuuvi-Suihkola loppukeväästä 2026

Muiden ratasuunnitelmien edistyessä erilliset yleisötilaisuudet tulossa vuonna 2026

- Markkalan liikennepaikan parantaminen, Suonenjoki
- Otavan liikennepaikan parantaminen, Mikkeli
- Kurkimäen liikennepaikan parantaminen, Kuopio
- Kouvola-Selänpää nopeuden nosto ja tasoristeysten poistot, Kouvola
 - Törrö, Selänpää ja Konka –tasoristeysten poistot

A blue truck is driving on a snowy road, carrying a long green fence on its trailer. The road is covered in snow, and the surrounding forest consists of snow-laden evergreen trees. The truck is moving away from the viewer, and the fence extends into the distance. The scene is set in a winter environment with a clear sky.

Suunnittelun tavoitteet, vaikutuksia ja aikataulu

Kouvola-Kuopio nopeudennosto, ratasuunnitelmien laatiminen

- Kouvolan ja Kuopion välinen 269 kilometrin rataosuus on osa Savon rataa ja tärkeä osa Suomen matkustaja- ja tavaraliikenteen verkkoa.
- Rata kuuluu myös Euroopan laajuiseen liikenneverkkoon (TEN-T) ja hankkeen suunnittelu saa CEF-Verkkojen Eurooppa (CEF=Connecting Europe Facility) -tukea.
- Suunnittelun tavoitteena on parantaa tasoristeysturvallisuutta, nostaa henkilöjunien nopeuksia sekä varmistaa, että rataosuuden kapasiteetti riittää myös kasvavalle tavarajunaliikenteelle.

Hankkeen lähtökohdat ja toimet

Hankkeessa laaditaan ratasuunnitelma henkilöjunien matka-aikojen lyhentämiseksi Kouvolan ja Kuopion välillä. Tavoitteena on nostaa nopeustasoa valituilla rataosuuksilla 160 kilometriin tunnissa pienin, kustannustehokkain toimenpitein. Ratasuunnitelmassa varmistetaan myös, että nopeustason nosto ei heikennä tavara- eikä henkilöliikenteen toimivuutta.

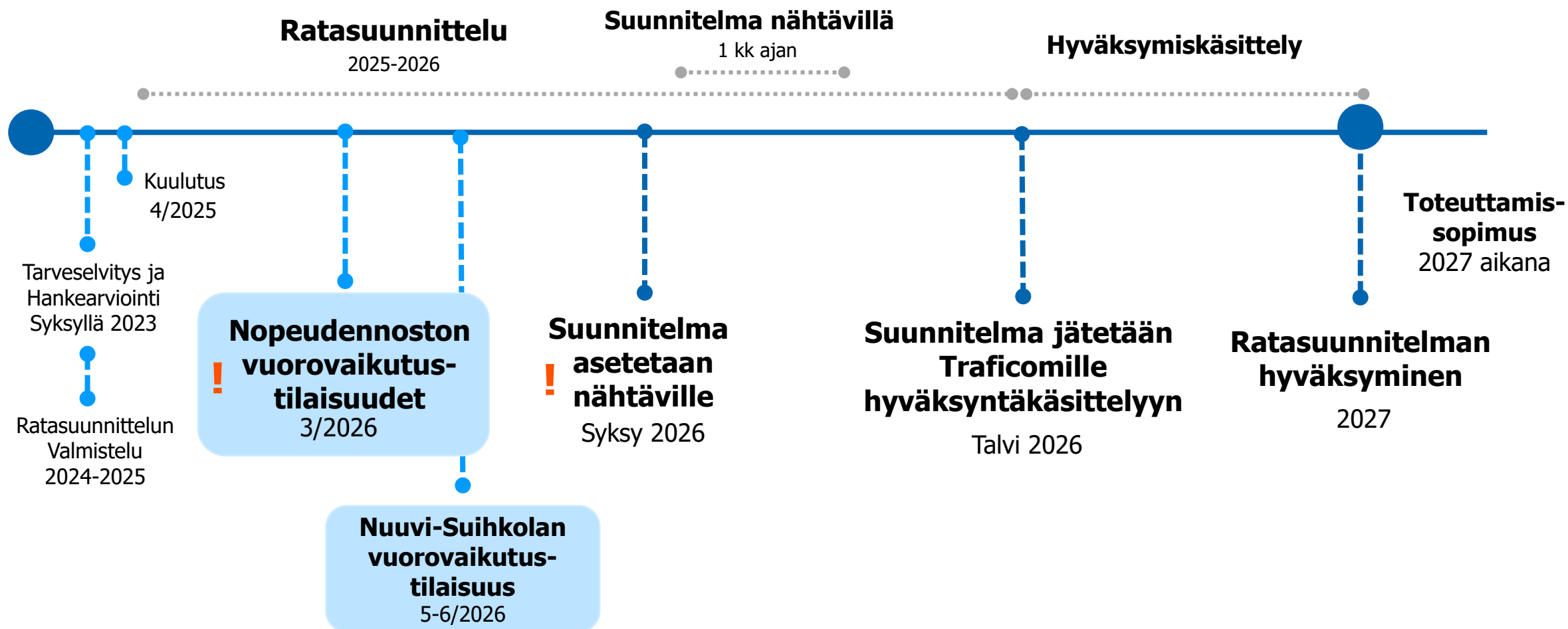
Hankkeen keskeisiä toimenpiteitä:

- Ratageometriamuutokset, kuten lyhyet rataoikaisut, kaarremuutokset ja siirtymäkaarteiden pidennykset
- Ratojen kallistuksen parannukset
- Seitsemän tasoristeyksen poistot
- Junien kulunvalvontajärjestelmän (JKV) päivitykset
- Sähköratamuutokset

Nopeuden noston vaikutukset

- + Tasoristeysten poistot parantavat tie- ja rautatieturvallisuutta
- + Henkilöjunien nopeuksien kasvun myötä matka-aika lyhenee noin 5 minuuttia Kouvolan ja Kuopion sekä Helsingin ja Kuopion välisillä rataosuuksilla
- Tasoristeysten poistot aiheuttavat ajoneuvoliikenteelle ja maanviljelykselle kiertohaittoja
- Nopeat henkilöjunat ja tavaraliikenteen lisääntyminen aiheuttavat hieman nykyistä enemmän melu- ja värinävaikutuksia
- Tie- ja rautatiealueille syntyy lunastustarpeita

Aikataulu

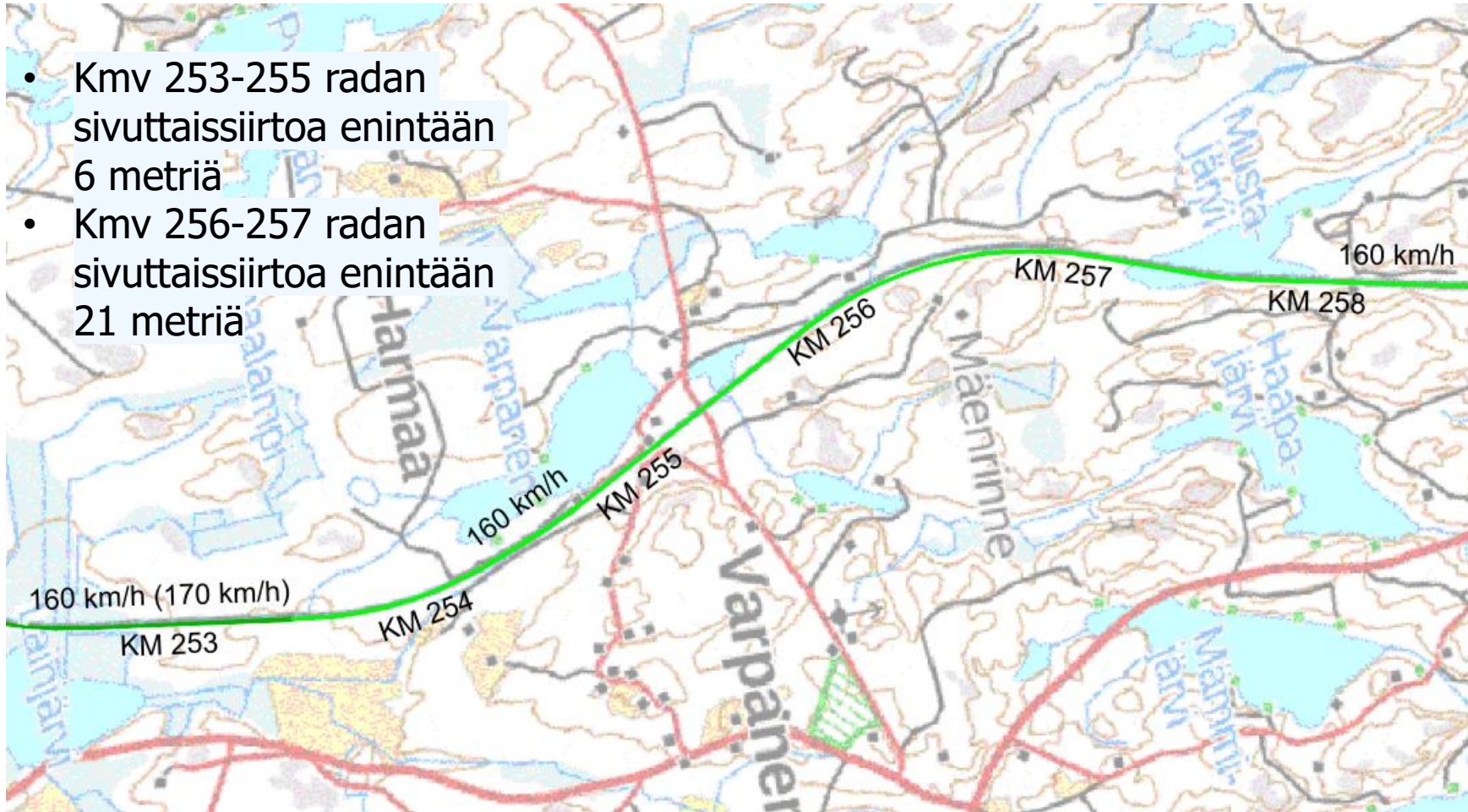
Kouvola-Kuopio nopeudennosto ratasuunnitelma

Suunnittelualueen yleistiedot

- Suunnitelma sisältää Kouvola-Kuopio välin melu-, tärinä- ja runkoääniselvityksen yleissuunnitelmantasoisena kmv 195-458 ja ratasuunnitelmatasoisena nopeudennoston alueilla kmv 232-448
- Suunnitelma sisältää 11 kaarreoikaisua, joissa rataoikaisu tehdään uudelle penkereelle ja 18 pienempää ratageometrian muutosta, joissa ratageometriaa parannetaan, niin että nopeudennosto voidaan tehdä 160 km/h tavoitenopeuteen
 - Merkittävimmät rataoikaisut sijaitsevat Mikkelin, Mäntyharjun ja Pieksämäen alueella
- Uusia siltoja 3+1 kpl
- Tasoristeyksen poistoja 4 kpl
 - Tervalahden ja Lamminmäen tasoristeykset
 - Nuuvon ja Suihkolan tasoristeyksien poistot esitellään myöhemmin erillisessä yleisötilaisuudessa Suonenjoella

Merkittävimmät rataoikaisut – kilometrivälillä (kmv) 253-255 ja 256-257, Mäntyharju

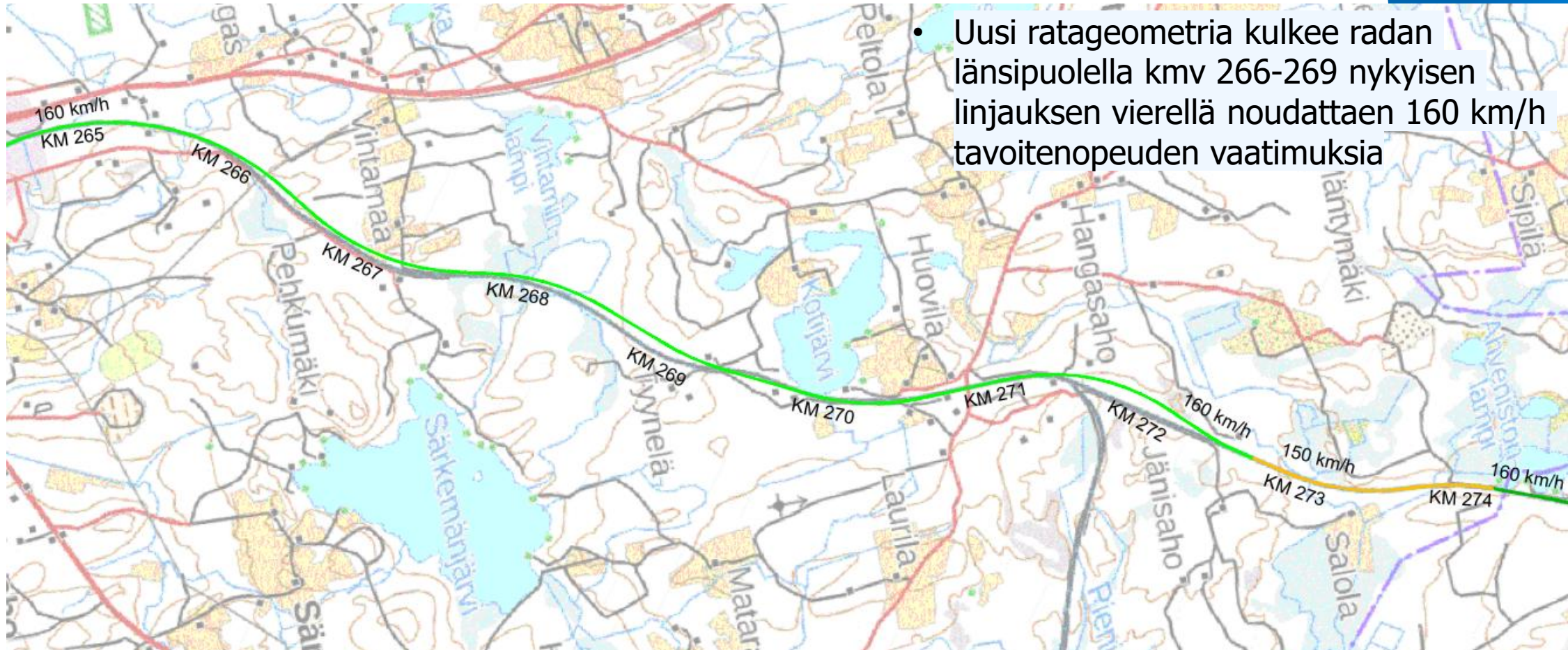
- Kmv 253-255 radan sivuttaissiirtoa enintään 6 metriä
- Kmv 256-257 radan sivuttaissiirtoa enintään 21 metriä

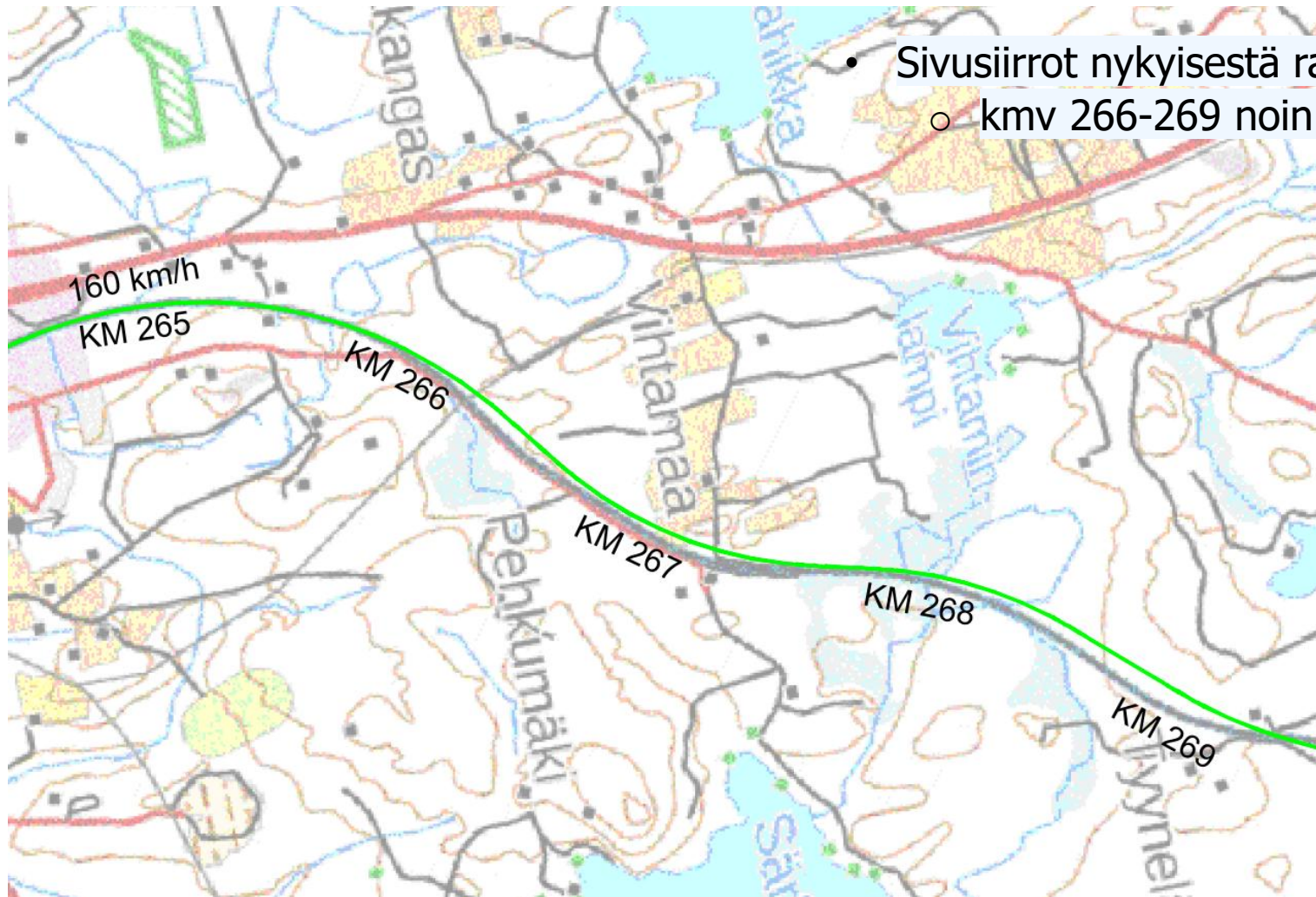
Merkittävimmät rataoikaisut – kmv 265-273, Mäntyharju

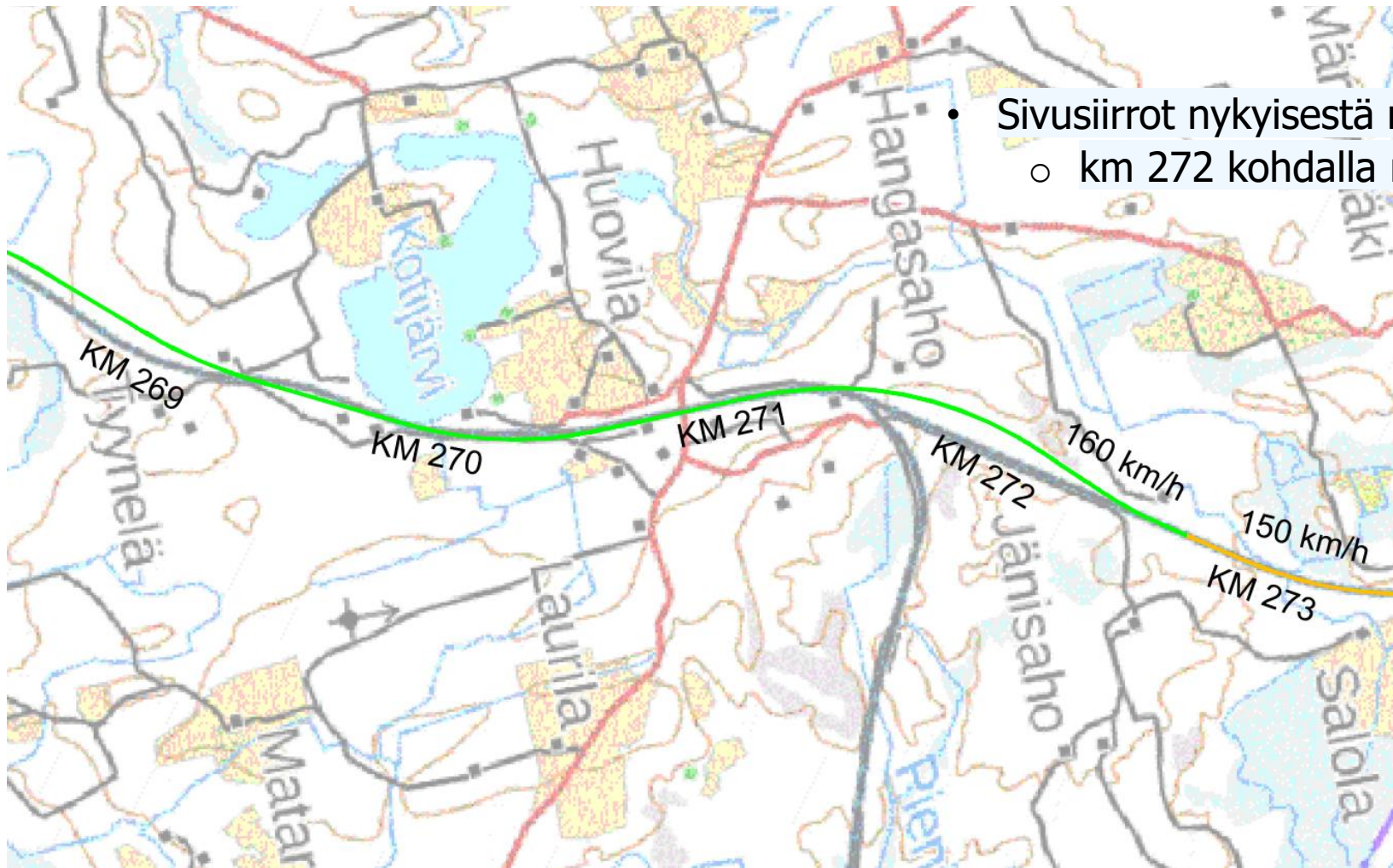
Vöylävirasto
Trafikledsverket

Merkittävimmät rataoikaisut – kmv 265-269, Mäntyharju

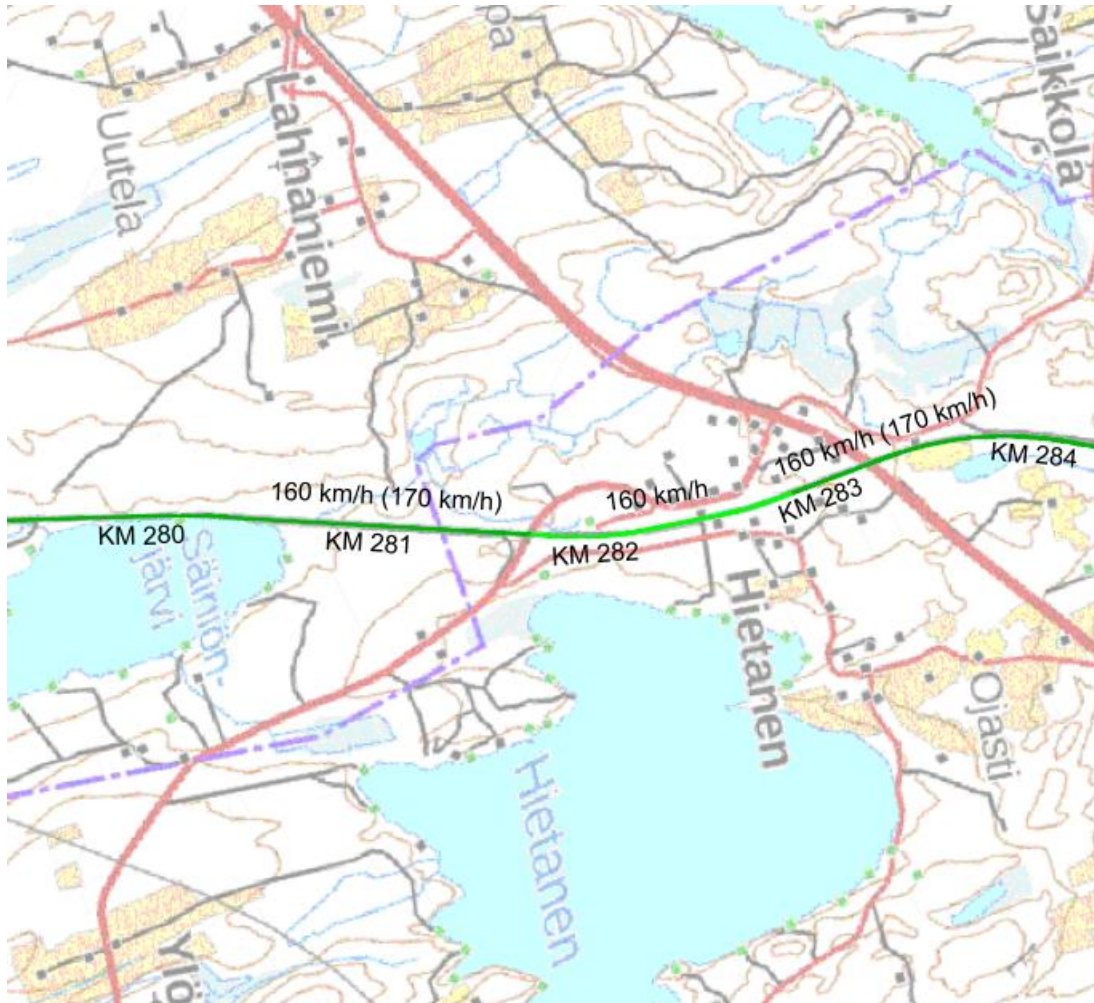

Merkittävimmät rataoikaisut – kmv 269-273, Mäntyharju

- Sivusiirrot nykyisestä raiteesta
 - km 272 kohdalla noin 88 m

Merkittävimmät rataoikaisut – kmv 281-283, Hirvensalmi, Mikkeli

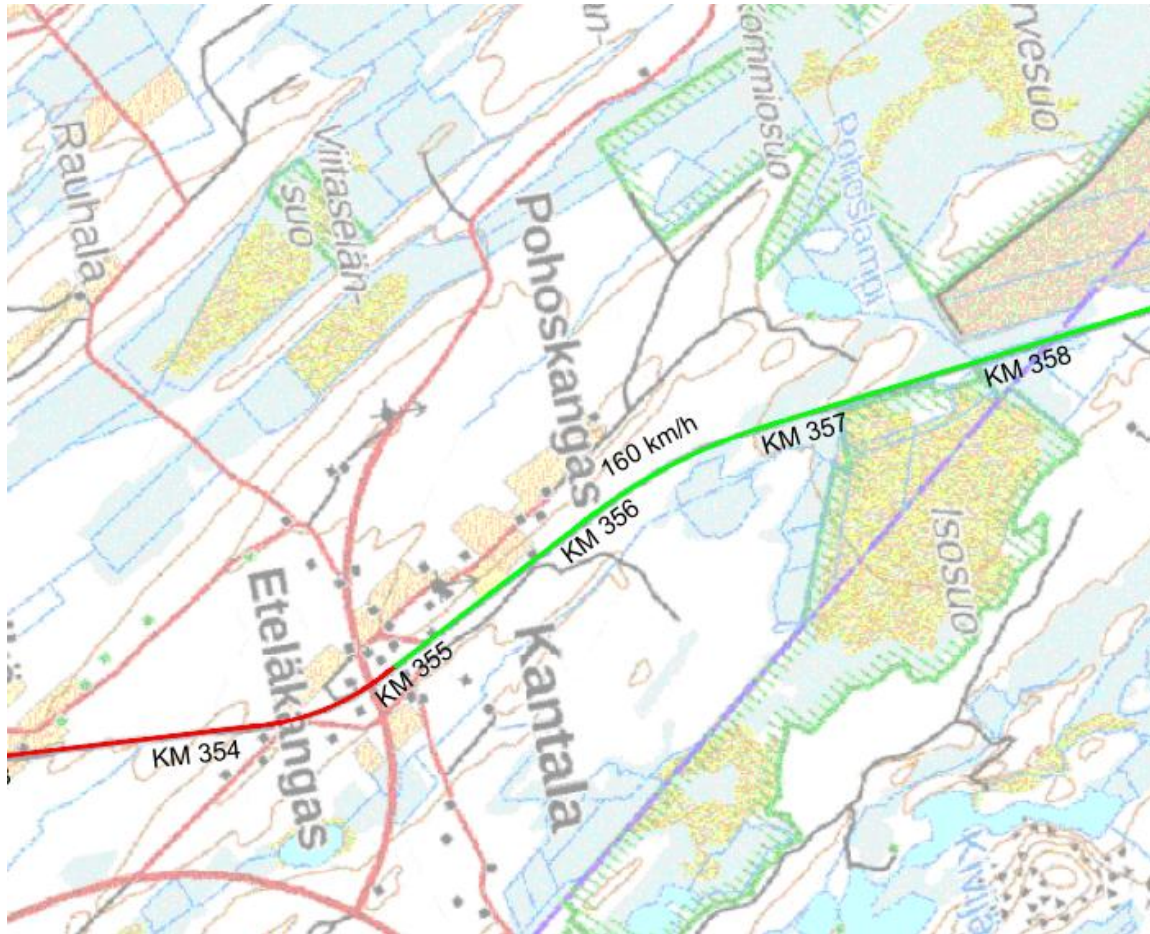

- Kmv 281-283 radan sivuttaissiirtoa noin 7 metriä

Merkittävimmät rataoikaisut – kmv 355-357, Mikkeli

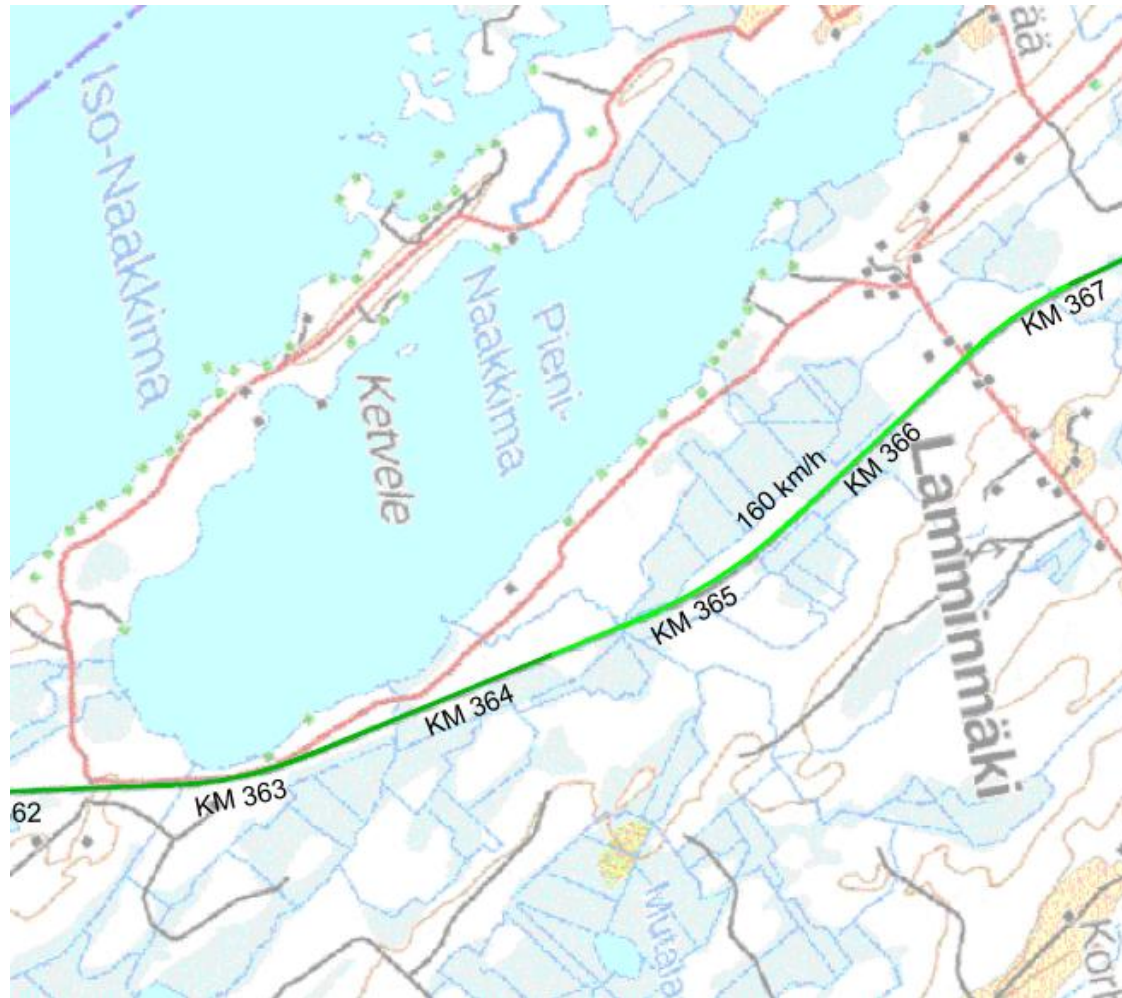

Väylävirasto
Trafikledsverket

- Kmv 355-357 radan sivuttaissiirtoa enintään 9 metriä
- Rataoikaisulla ei vaikutusta luonnonsuojelualueisiin

Merkittävimmät rataoikaisut – kmv 364-366, Pieksämäki

- Kmv 364-366 radan sivuttaissiirtoa enintään 16 metriä

Ratasuunnitelmavaiheen ratageometrian muutokset hankearviointiin verrattuna

- Hankearvioinnissa rataoikaisut oli arvioitu pienemmiksi.
- Ratasuunnitelmassa radan geometria on suunniteltu siten, että rakentaminen pystytään toteuttamaan mahdollisimman vähän junaliikennettä häiritsevästi ja tavaraliikenteen sujuvuus huomioiden.

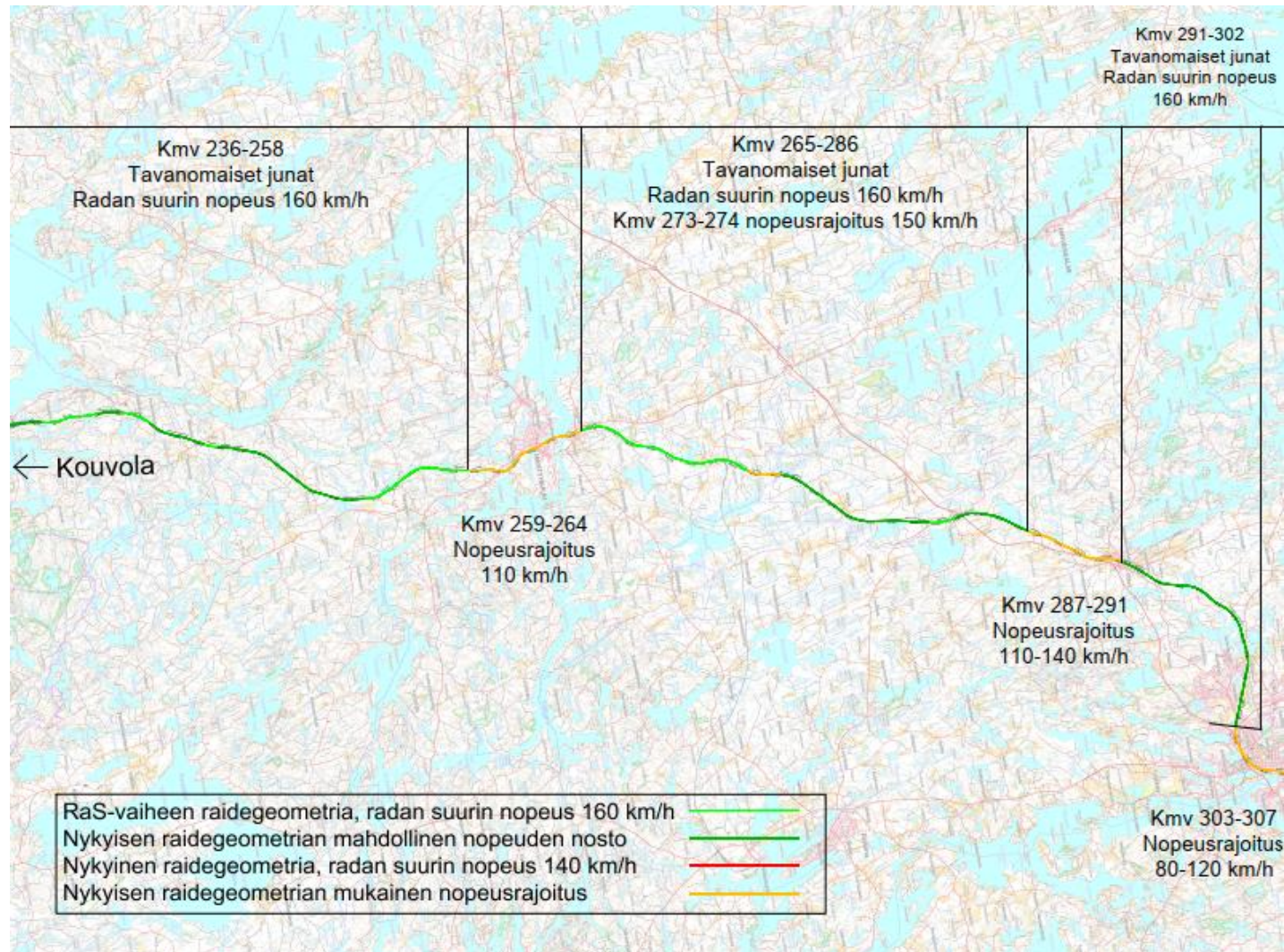

Västtrafik
Trafikledsverket

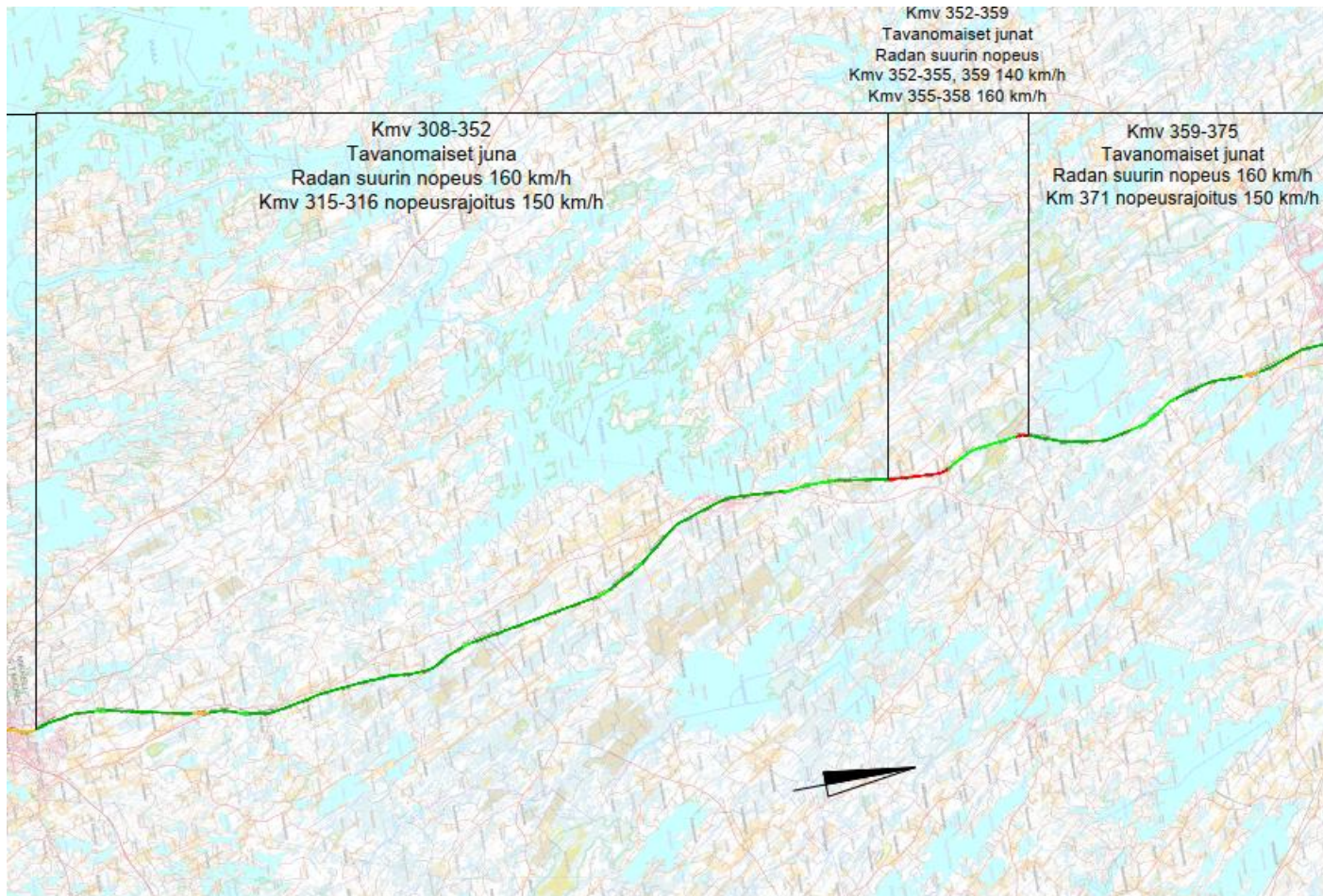
Ratageometria

- Merkittävin rataosuuden nopeustasoa rajoittava tekijä on ratageometria, erityisesti sen kaarteisuus.
- Rataosuuden nopeutta rajoittavat myös kaikki tunnelit ja tasoristeykset, joissa suurin sallittu nopeus on 140 km/h.
- Kaarreoikaisuisissa on muokattu nykyisen ratageometrian kaarresädettä, kallistusta sekä siirtymäkaarien pituutta, näin uusi suunniteltu ratageometria mahdollistaa nopeuden nostamisen 140km/h:sta 160km/h:iin.
- Yleis-/nopeuskartasta nähdään koko suunnittelualueen nopeustasot ratageometria muutoksien jälkeen (seuraavilla sivuilla / erillinen kartta).

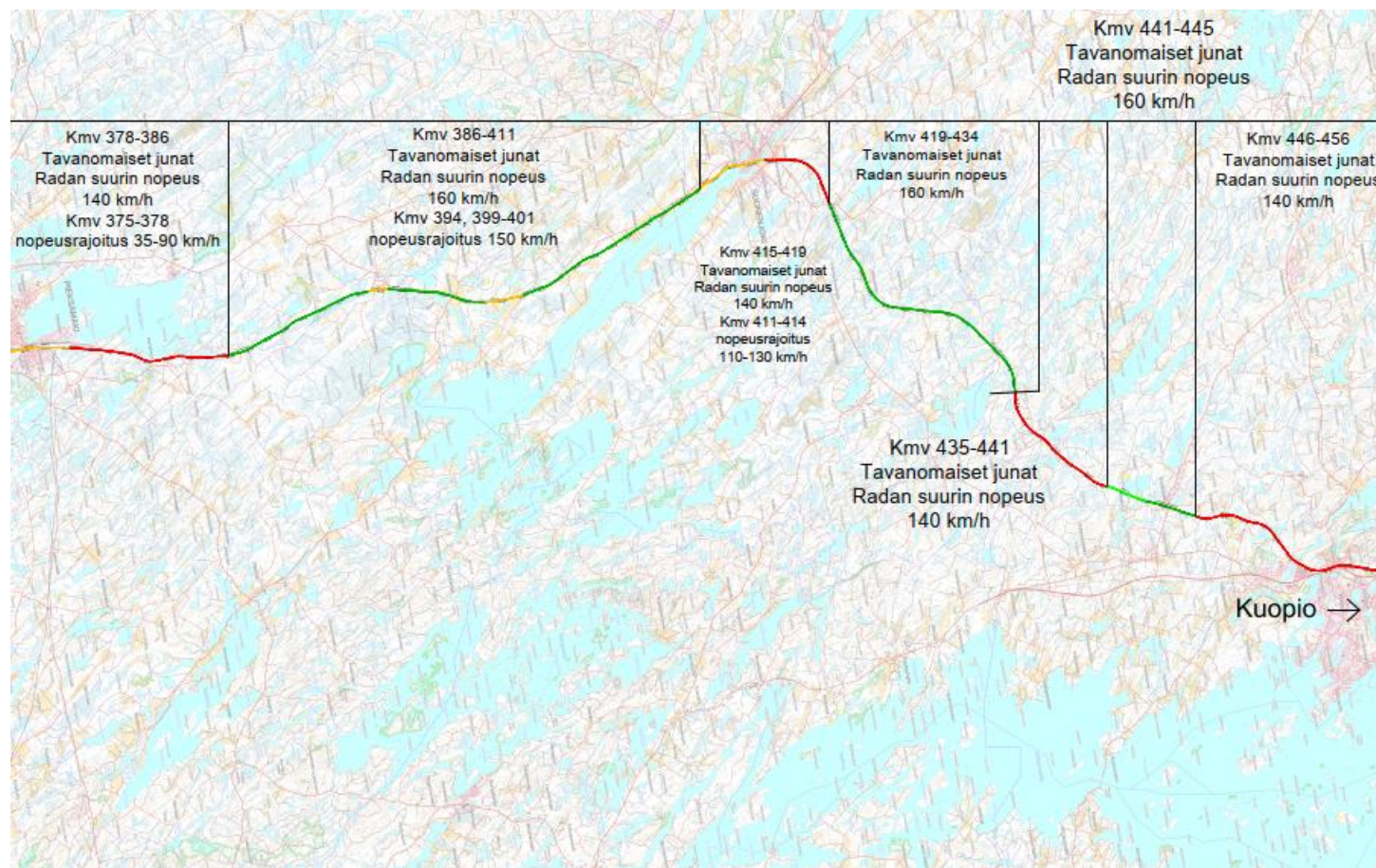
Nopeuden muutokset (Kouvola, Mäntyharju, Mikkeli)

Nopeuden muutokset (Mikkeli, Hirvensalmi)

Nopeuden muutokset (Pieksämäki, Suonenjoki, Kuopio)

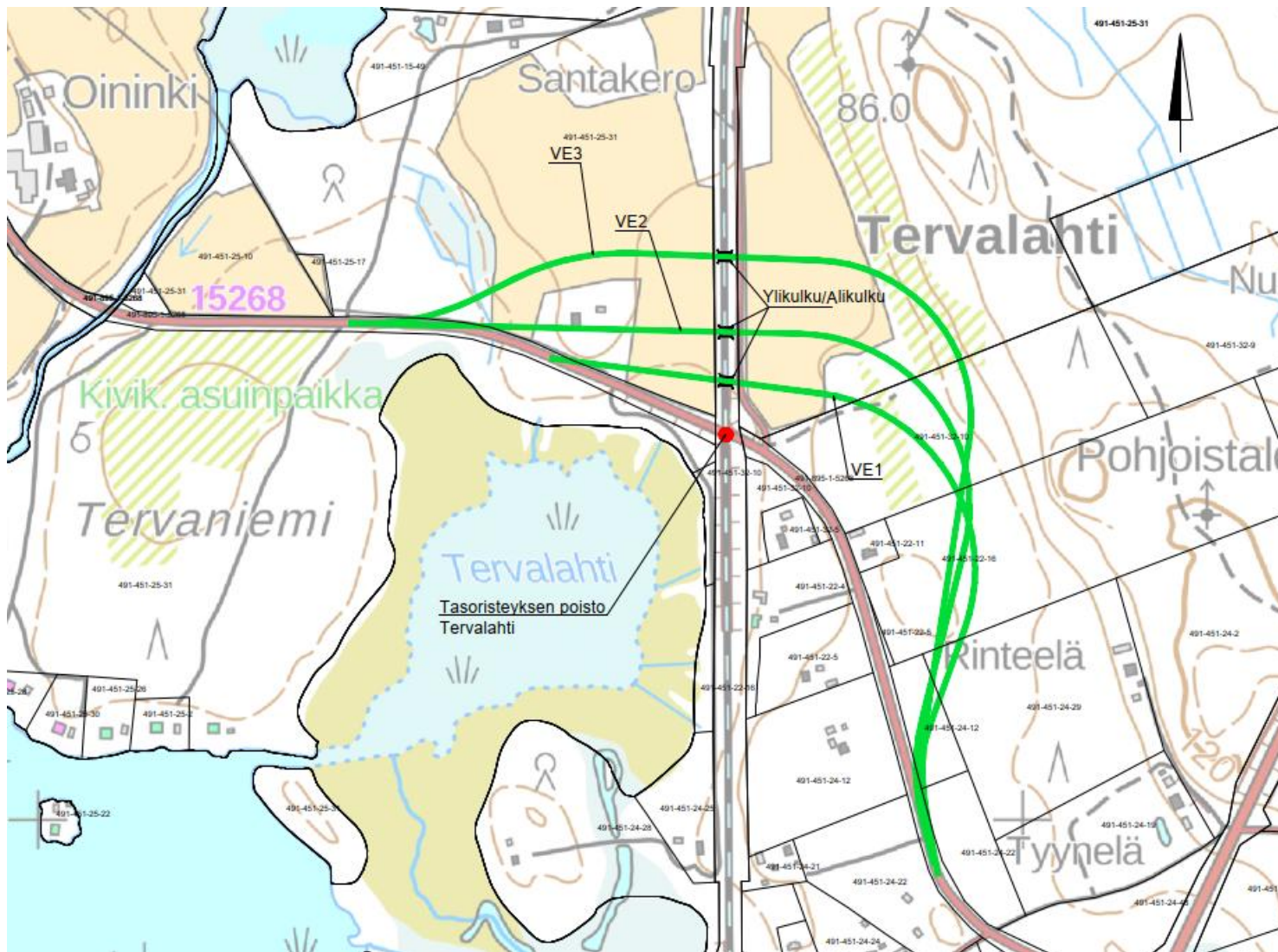

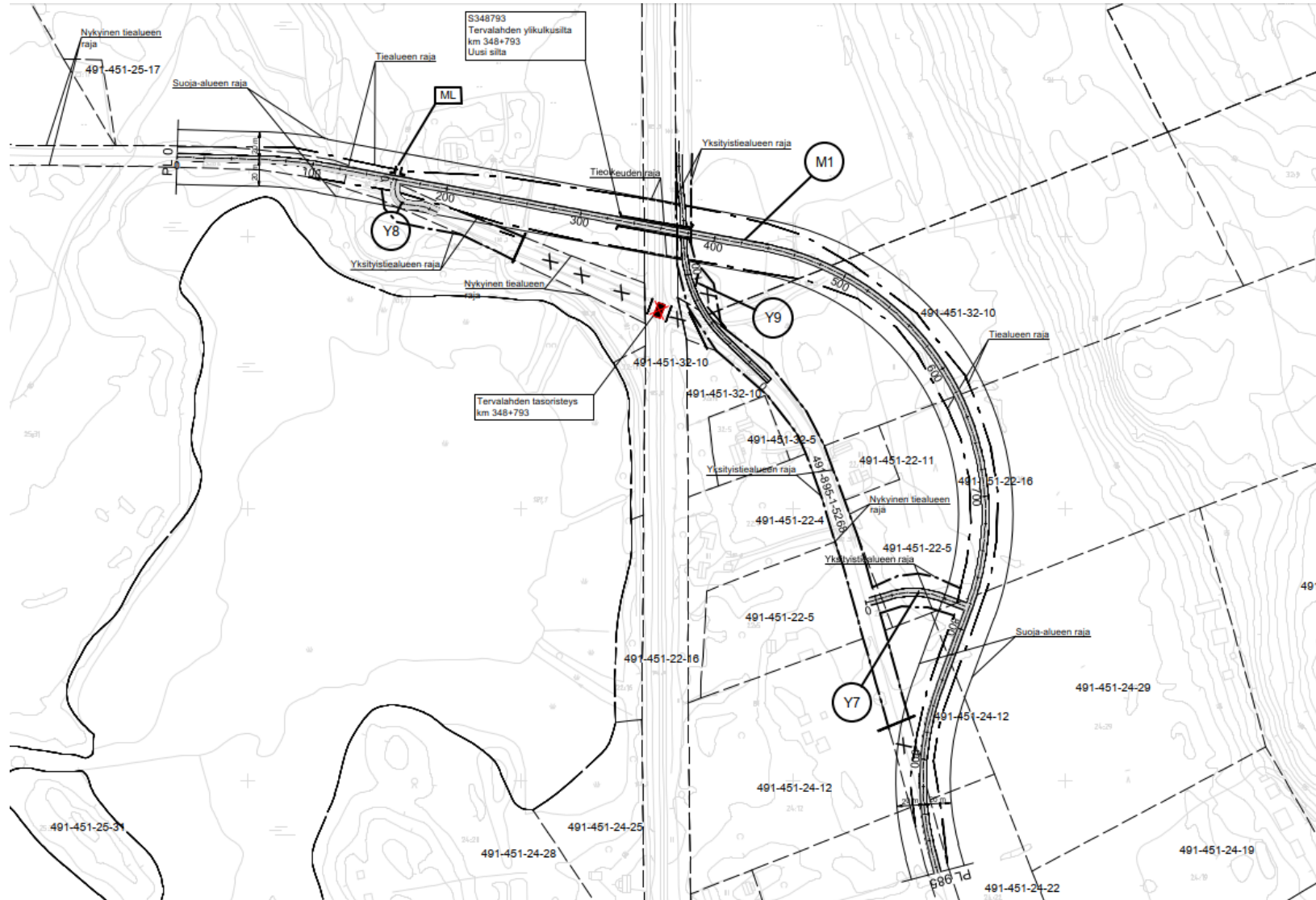
Vaihtoehtovertailut

Tasoristeykset

Tervalahden tasoristeys, vaihtoehdot, Mikkeli

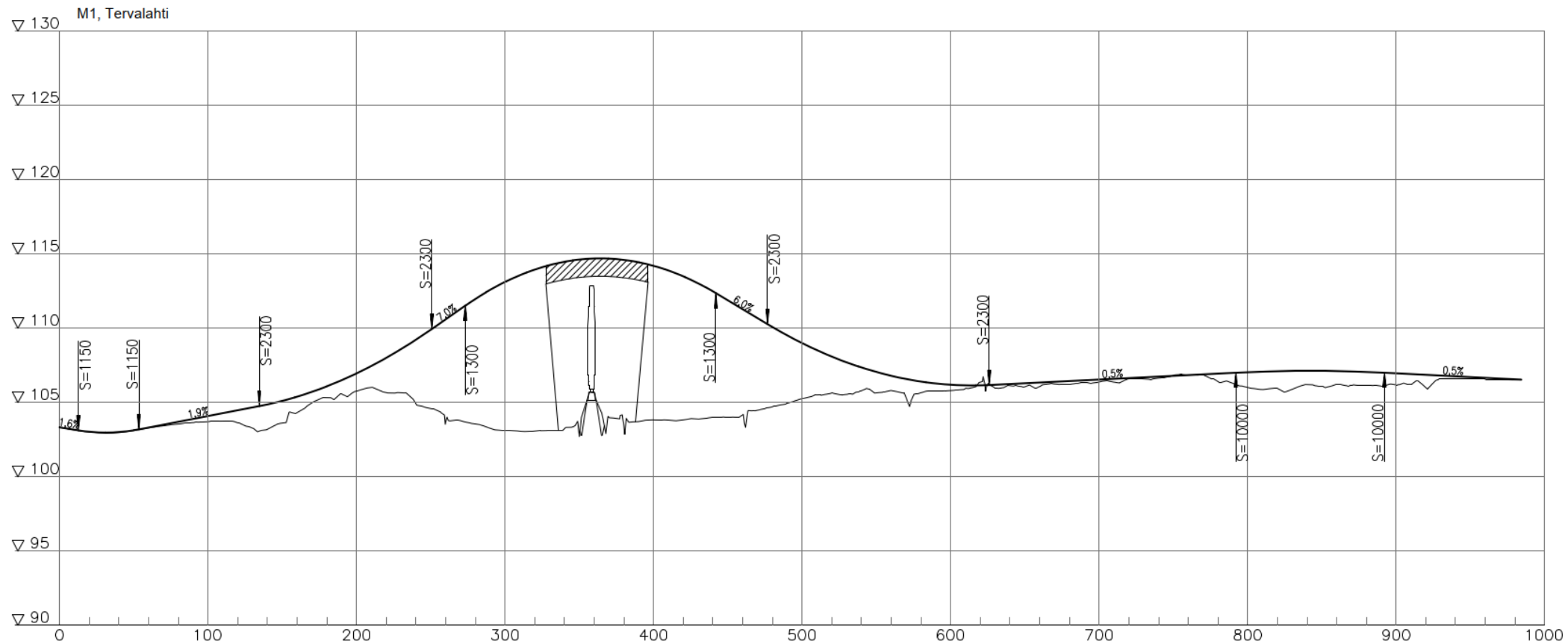

Tervalahden tasoristeys, Mikkeli

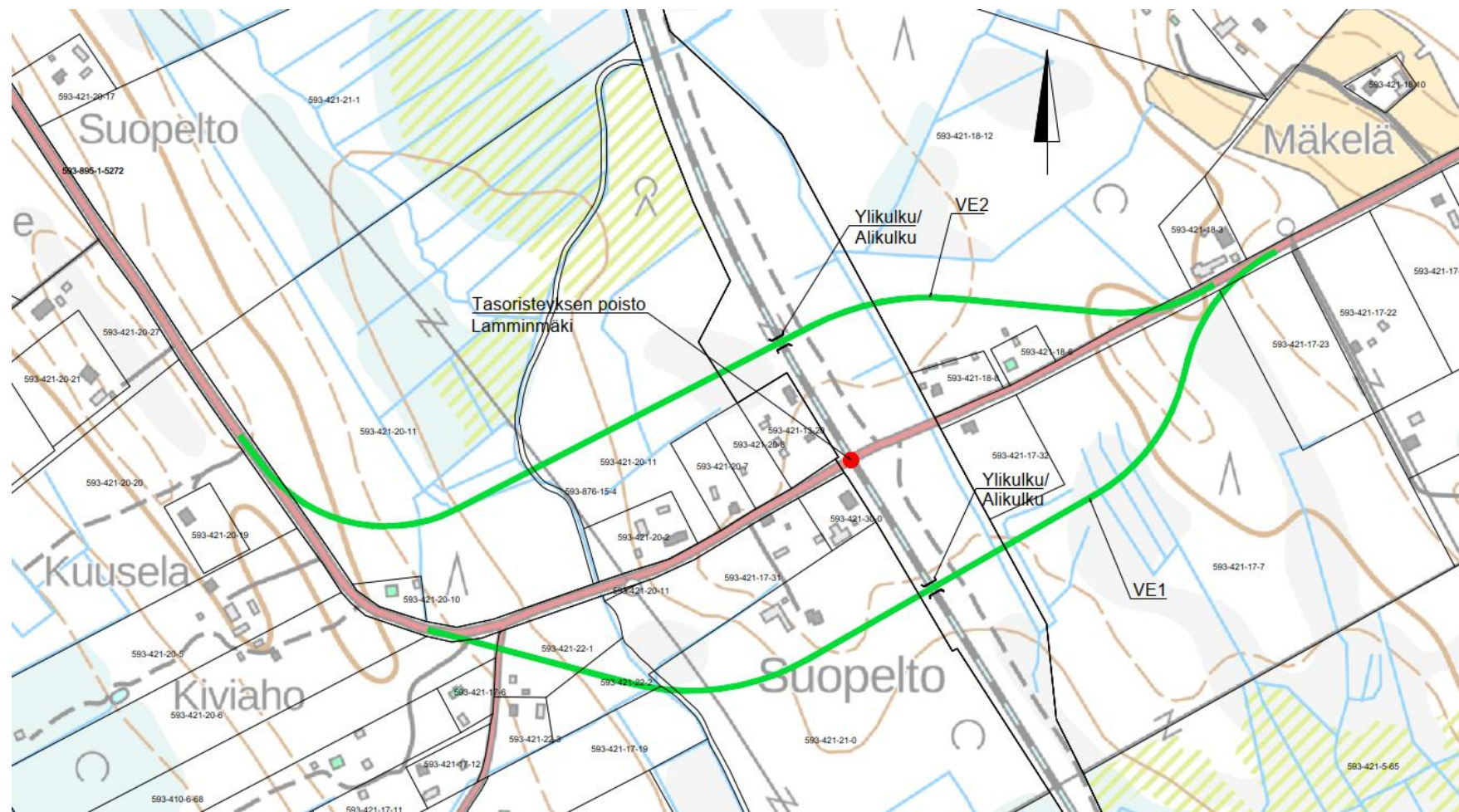

Vöylävirasto
Trafikledsverket

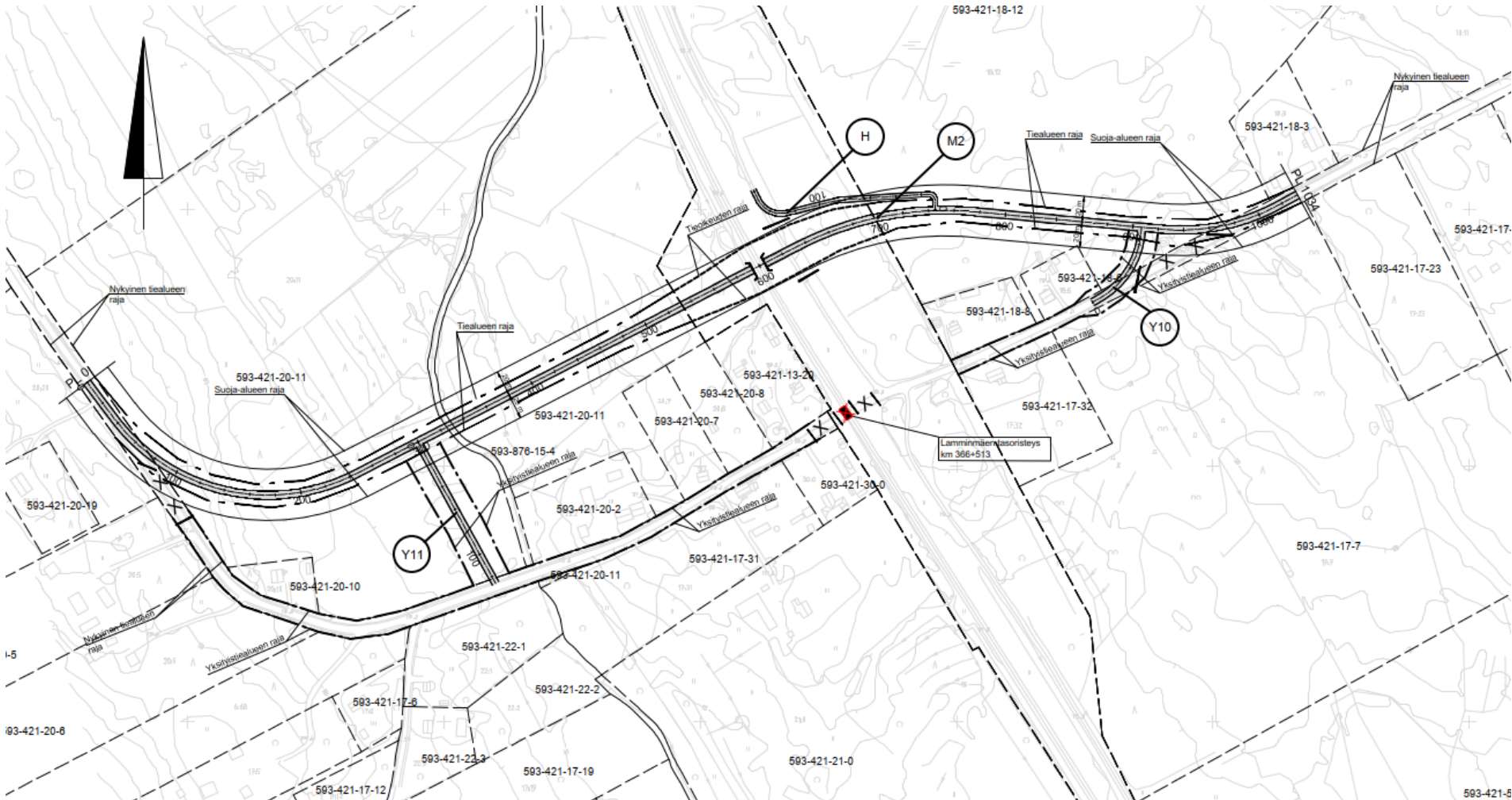
Tervalahden pituusleikkaus

Lamminmäen tasoristeys, vaihtoehdot, Pieksämäki

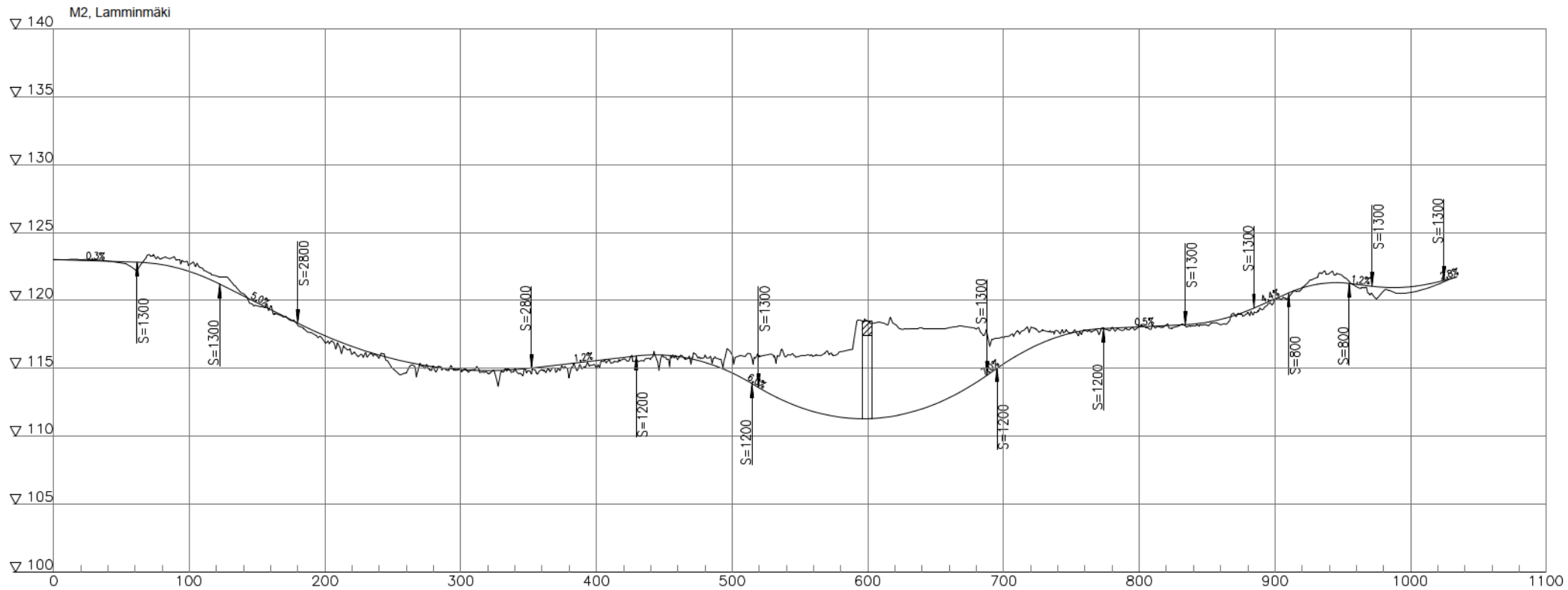
Lamminmäen tasoristeys, Pieksämäki

Lamminmäen pituusleikkaus

Vöylävirasto
Trafikledsverket

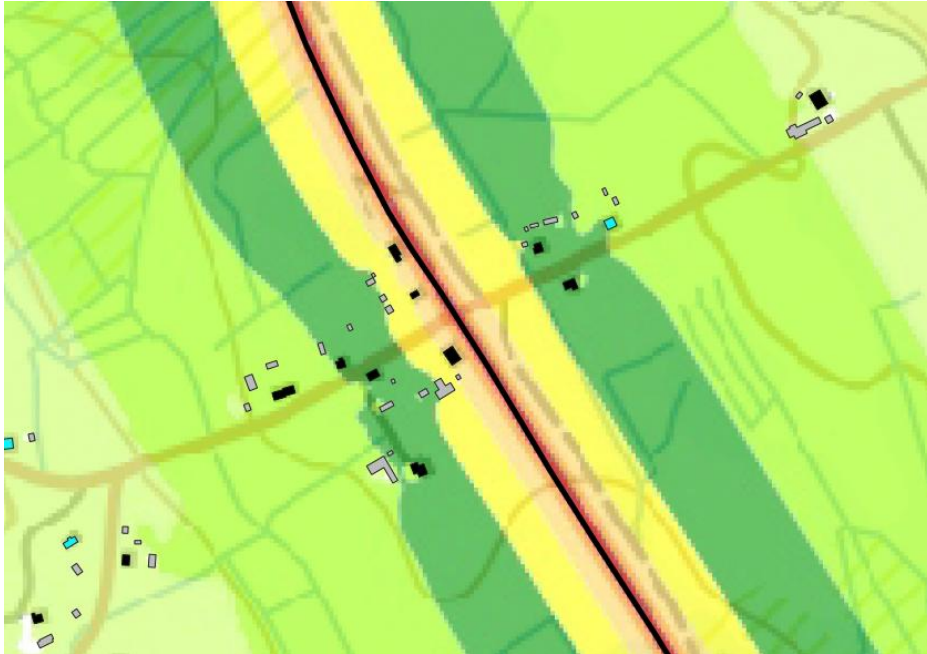

Vaikutukset meluun

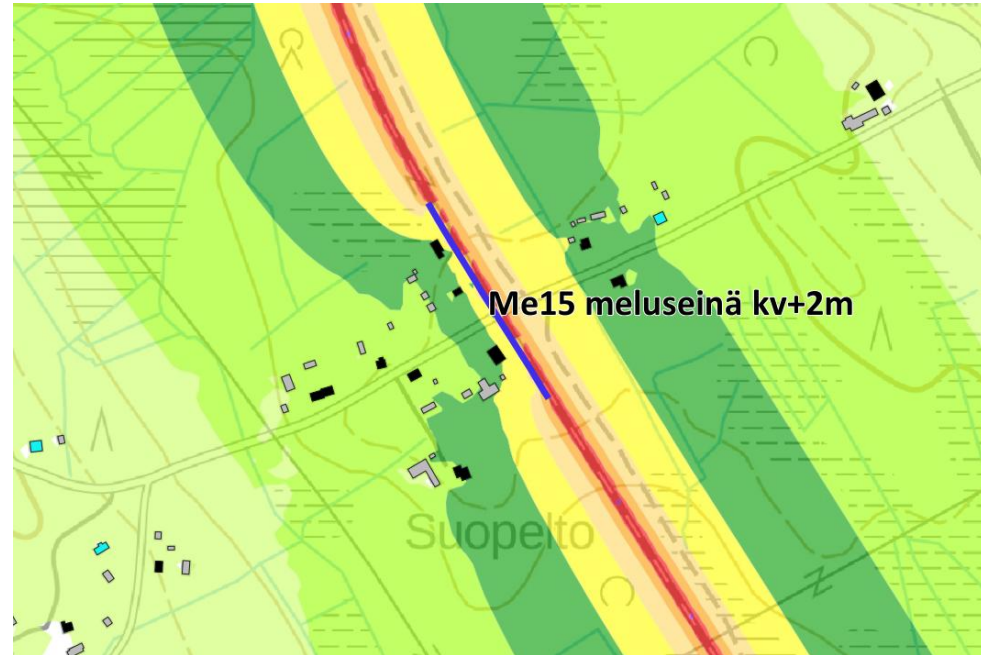
- Henkilöjunien nopeuden nostolla ei ole merkittäviä meluvaikutuksia, tavarajunien ohitukset ovat äänekkäämpiä.
- Melutason muutos raideoikaisujen kohdissa ei ole useissa kohteissa ihmiselle havaittavissa.
- Kokonaisuutena keskiäänitasot ja hetkelliset suurimmat melutasot eivät ratasuunnitelman myötä juuri muutu nykyisestä.
- Meluntorjuntaa mitoitettu 22 kohteeseen, yhteensä 9 km matkalle.
- Lamminmäen melueste toteutetaan rakennustoimenpiteiden yhteydessä.

Lamminmäen melueste

Ilman meluntorjuntaa

Meluntorjunnalla

Melutasot yöllä

- 40-45 dB
- 45-50 dB
- 50-55 dB
- 55-60 dB
- 60-65 dB
- 65-70 dB
- 70-75 dB
- yli 75 dB

Melumallin rakennukset

- Asuinrakennus
- Lomarakennus
- Kirkollinen rakennus
- Liike- tai julkinen rakennus
- Teollinen tai muu rakennus

Vaikutukset tärinään ja runkomeluun

- Suurimmat tärinävaikutukset aiheutuvat tavarajunaliikenteestä, joiden nopeudet tai massat eivät ole muuttumassa. Suurimmalla osalla rataa tärinätasot eivät muutu.
- Raideoikaisujen tärinävaikutus voi hieman nousta tai laskea. Tärinätasojen muutos näissä kohteissa on pieni.
- Suurimmat runkomeluvaikutukset aiheutuvat tavarajunaliikennettä nopeammin kulkevasta henkilöjunaliikenteestä. Nopeuden nosto lisää arvioitua runkomeluvaikutusta kauttaaltaan lievästi.
- Raideoikaisujen kohdalla muutos runkomelutasoihin on pieni.
- Suunnittelun yhteydessä tutkitaan mahdollisuuksia vähentää tärinä- ja runkomeluvaikutuksia alueilla, joilla radan linjaus muuttuu oleellisesti ja kun lähettyillä on asuinrakennuksia.

Muut vaikutukset alueelle

- Liikennevaikutukset
- Luonnonympäristö
 - Luontoinventoinnit alueella tehty ml. linnusto ja hyönteiset -> ei uusia suojeltavia kohteita tai lajistoa.
 - Laajemmilla kaarreoikaisujaksoilla ei arvokkaita kohteita tai lajistoa.
 - Yksi aikaisemmin tiedossa ollut direktiivilajikohde, johon tarvittaessa haetaan poikkeuslupa.
 - Luonnonympäristöön kohdistuvista vaikutuksista tärkeimmiksi on tunnistettu suorat elinympäristömenetykset (kaarreoikaisut ja tasoristeysten korvaaminen eritasoratkaisuilla).
 - Runsaasti vieraslajeja, erit. komealupiinia, joka tulee rakentamisen yhteydessä poistaa.
- Maisemaan ja kulttuuriympäristöön vähäisiä vaikutuksia
 - Yhdenkään suunnitellun kaarreoikaisun lähiympäristössä ei ole valtakunnallisesti merkittäviä rakennetun kulttuuriympäristön kohteita tai tunnistettuja muinaisjäännöksiä.

Rakentamisen aikaisia vaikutuksia

- Liikenne
 - Poikkeavia liikkumisjärjestelyjä rakentamisen aikana.
- Melu
 - Rakentamisen aikaista meluhaittaa sekä ihmisille että eläimille.
- Luonnonympäristö
 - Pintavesien sameneminen radan rakentamisen aikana (poistuva vaikutus).
 - Kasvillisuuden poisto ja elinympäristömenetykset (osin palautuva).
- Maisema ja kulttuuriympäristö
 - Maisemakuva on keskeneräisen näköinen pidemmän aikaa
 - Nykyisen radan maisemaan sovittamisen onnistuminen tärkeää, ratalinja on "arpi" maisemakuvassa useita vuosia.

Suunnitelmien kommentointi ja palautteet

Suunnitelmia voi kommentoida ja antaa palautetta 19.3.2026 saakka osoitteessa <https://vayliensuunnittelu.fi/s/3394/suunnittelu>

Avaa puhelimesi kamera
ja osoita QR-koodia.
Saat klikattavan linkin
palautesivulle!

Yhteystiedot

Projektipäällikkö

Heidi Mäenpää, Väylävirasto

p. 029 534 3819, etunimi.sukunimi@vayla.fi

Ratasuunnittelu, Kouvola-Kuopio

Juhani Wanhakylä, Sitowise Oy

p. 040 836 8536

etunimi.sukunimi@sitowise.com

Ratasuunnittelu, Vuohijärven liikennepaikka

Mikko Myllymäki, A-Insinöörit Suunnittelu Oy

p. 040 700 4768

etunimi.sukunimi@ains.fi

Hankesivut

<https://vayla.fi/kouvola-kuopio>

Suunnittelun eteneminen

[Valtion liikenneväylien suunnittelu](#)

Väylävirasto
Trafikledsverket

Väylävirasto
Trafikledsverket